

R

VEIL-SERIE

GOD VOLBRENGT HET WILLEN
EN HET WERKEN

DIONISIUS BOUMAN

No. 506

AUGUSTUS 2014

DIONISIUS BOUMAN

Dionisius Bouman werd geboren op 7 maart 1670 te Vianen. In zijn jeugd moest hij op de schapen van zijn vader passen. Dit was voor zijn zielenleven een gezegende tijd.

Daarna werd hij schoolmeester en gasthuismeester te IJsselstein. Na enige tijd werd hij aangesteld tot ‘ziekentrouster’, ook wel genoemd ‘krankenbezoeker’. Hij overleed op 20 augustus 1726.

De preek die u hierbij wordt aangeboden is herschreven in de taal en stijl van het tegenwoordige Nederlands, uit de: Bibliotheek “Overjarig koren”, Romijn en van der Hoff, Gorinchem, 22e jaargang, no. 3 (juli 1947).

GOD VOLBRENGT HET WILLEN EN HET WERKEN

door

DIONISIUS BOUMAN

*'... werkt uws zelfs zaligheid met vreze
en beven; want het is God, Die in u werkt
beide het willen en het werken, naar Zijn
welbehagen'.*

Filippenzen 2:12b-13

Inleiding

Als Paulus in 1 Korinthe 2 het Evangelie een verborgenheid noemt (vers 7), is dat geen naam zonder betekenis. De heidense priesters gaven aan hun orakels deze naam om ze voor het volk verborgen te houden. Het Evangelie draagt deze naam echter niet omdat de waarheid daarvan verborgen moet blijven. Integendeel, het draagt deze naam omdat het zó vol diepte is van Gods wijsheid, goedheid en eindeloos vermogen, dat de inhoud daarvan nooit tot de grond toe kan worden gepeild. Wie kan datgene begrijpen

waarnaar de engelen begerig zijn in te zien, namelijk dat God geopenbaard is in het vlees. Dat Hij als God en mens alle gerechtigheid volbracht heeft. Als gevolg daarvan is Hij op de meest eervolle wijze gesteld tot een voorwerp van geloof, liefde, hoop en aanbidding.

Wie kan in de meest diepe zin begrijpen op welke wijze de uitverkorenen in vereniging met Christus leven en al Zijn zalige goederen bezitten. Ze zijn arm en nochtans rijk. Ze hebben geen gerechtigheid en zijn nochtans rechtvaardig. Ze zijn in alles vol gebrek en nochtans in Christus volmaakt. Altijd droevig, vol angst en zorg, en tegelijkertijd altijd blij en vol moed.

Wie kan doorgronden hoe een levend gemaakt schepsel zich oefenen moet tot alle deugd alsof het de zaligheid door eigen kracht zelf zou kunnen verkrijgen. Maar tegelijkertijd moet het schepsel in alles zo gelovig van God afhankelijk zijn dat het zonder Gods hulp van zichzelf geen enkel goed ding kan doen.

Deze verborgenheid is aan de geestelijke mens een weinig geopenbaard door de Heilige Geest, zodat van hem gezegd kan worden dat hij alle dingen weet en kan onderscheiden. Voor de natuurlijke

mens, die de dingen die van de Geest van God zijn niet kan begrijpen, is het Evangelie echter dwaasheid. Het is en blijft voor hem een verborgenheid. Om alle zorgeloosheid te voorkomen, is het daarom voor de verkondigers van het Evangelie nodig, door een heldere uitleg van de waarheid, sterk op heiligheid aan te dringen. Daarnaast is het nodig zowel het onvermogen van het schepsel als het alvermogen van God te verkondigen, ter voorkoming van alle trots.

In deze hemelse wetenschap betoont Paulus doorgaans zeer ervaren te zijn, als hij zegt dat het Evangelie een kennis der waarheid is die naar de godzaligheid is (Titus 1:1). Hij leert ons dat wij de goddeloosheid en de wereldse begeerlijkheden moeten verloochenen en matig, rechtvaardig en godzalig leven in deze tegenwoordige wereld. Tegelijkertijd leert hij ons dat het schepsel niets is en uit zichzelf niets vermag. Beide zaken toont Paulus ook aan in onze voorgelezen tekstwoorden, als hij zegt: *Werkt uws zelfs zaligheid met vrezen en beven, want het is God die in u werkt beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen.*

Nadat de apostel in de verzen 6 tot 11 van ons teksthoofdstuk de gelovigen heeft aangespoord tot on-

derlinge eensgezindheid, liefde en ootmoedigheid, stelt hij hen de waarheid van het Evangelie voor.

1. Om hen aan te sporen en hen voor zorgeloosheid te bewaren, zegt hij:

Werkt uw zelfs zaligheid met vreze en beven.

2. Om hen voor trots of ook wel voor moedeloosheid te bewaren, voegt hij eraan toe:

Want het is God die in u werkt beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen.

1.

Eerst horen we Paulus een krachtige vermaning richten tot de gelovigen, namelijk: *werkt uws zelfs zaligheid*. Vervolgens geeft hij aan op welke wijze, namelijk: *met vreze en beven*.

Paulus heeft het hier over de *zaligheid*, en wel in het bijzonder over *uws zelfs zaligheid*, dat is dus de zaligheid van uzelf, uw eigen zaligheid. Zaligheid is een samenvatting van al het tijdelijke en eeuwige geluk. De zaligheid bestaat vóór alles in het zich verlustigen in de alleen zalige God als het hoogste Goed. Hieruit ontspruit het geestelijke leven in de liefde. Dit bestaat hier op aarde daarin dat men zich verheugt in God; de reden waarom zij zalig genoemd worden. Maar ook in het volzalige bestaan

in de heerlijkheid, als zij zullen genieten de verzadiging der vreugde voor Gods aangezicht. Dit wordt in volle zin de zaligheid genoemd. Het gaat hier in het bijzonder over de zaligheid van de zondaren. Dit zalig maken bestaat niet alleen in een bevrijding van de zonden en straffen, maar ook in het schenken uit die hoorn der zaligheid van alle weldaden die toereikend zijn om aan al hun verlangens te kunnen voldoen.

Maar het gaat hier niet alleen over de zaligheid van een zondaar, maar over *uws zelfs* zaligheid, uw eigen zaligheid. Want hoewel het nodig is over iedereen bekommerd te zijn en een verlangen te hebben naar en tot de zaligheid van ieder ander, en alles aan te dragen wat tot hun behoud kan dienen, toch moet ieder allereerst en vooral zijn eigen zaligheid zoeken. De stokbewaarder zei: *Lieve heren, wat moet ik doen om zalig te worden?* Hierop zeiden Paulus en Silas: *Geloof in de Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden (Handelingen 16:31)*. Zo wil ook hier de apostel dat ieder voor zichzelf zijn eigen behoud en zaligheid zal behartigen. Dit wordt wel genoemd het zoeken van God, en het zoeken van het koninkrijk God van God en Zijn gerechtigheid. Hiervoor moet niet alleen *veel* werk verricht worden,

maar het moet ook op de juiste wijze gebeuren, want zelfs de rechtvaardige zal nauwelijks zalig worden. Daarom zegt Paulus: *Werkt uws zelfs zaligheid*. Deze manier van zeggen wordt meer gebruikt. Zo zegt Jezus: *Werkt niet om de spijs die vergaat, maar om de spijs die blijft tot in het eeuwige leven (Johannes 6:27)*. Dit betekent: gebruik alle mogelijkheden en middelen naar ziel en lichaam om te verkrijgen het brood des levens. Zo ook hier, werk aan uw eigen zaligheid door in alle opzichten ernaar te streven om die te verkrijgen. Sommigen vertalen het met: werk met betrekking tot uw zaligheid. Calvijn zegt dat we onder de zaligheid moeten verstaan: de gehele weg en alle middelen tot de zaligheid. Dan betekent het werken aan eigen zaligheid: een naarstig bezig zijn met alles wat tot onze zaligheid behoort of met wat daarmee samenhangt. Petrus noemt het zijn roeping en verkiezing vastmaken. Anders gezegd de heiligmaking najagen. Jagen naar het doel, dat is het ontvangen van de prijs voor hen die Gods roeping gehoorzaam zijn. Dit geschiedt door een leven des geloofs, door de arbeid der liefde en door een onophoudelijke beoefening van alle goede werken. Hoe kan het mogelijk zijn dat de gelovigen aan hun eigen zaligheid moeten werken? Van hen wordt

immers gezegd dat ze uit genade zalig zijn geworden, door het geloof en niet uit de werken. Dat ze geloven ook verder nog door de genade van onze Heere Jezus Christus, in Wie alleen de zaligheid is, behouden te zullen worden.

Men moet in aanmerking nemen dat de bepalende oorzaak van de zaligheid alleen vast ligt in de vrije genade van God. De verdienende oorzaak van de zaligheid van een zondaar is alleen in de enige Zaligmaker Jezus. De toepassende oorzaak van de zaligheid is alleen door de Heilige Geest. Samengevat, de zaligheid van de zondaar is een enkele gunst van de alleen zalige God.

Het is echter Gods wijze raad om de levend gemaakte zondaar tot het bezit van de volle zaligheid te leiden door een ijverig bevorderen van de deugd. Want zij zijn Gods maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken, welke God voorbereid heeft opdat wij daarin zouden wandelen. Daarom merken de taalkundigen ook op, dat het woord dat hier met werken vertaald is eigenlijk betekent uitwerken, voltooien en ten einde brengen. Want hoewel de genade van God in Christus door de Heilige Geest het begin, midden en einde der zaligheid is, nochtans maakt God de mens niet zalig zonder

hemzelf. Want zoals geloven, tot God terugkeren, bidden en goede werken doen, daden en werkzaamheden van de mens zijn, zo kan ook in de voortgang van de heiligmaking die nodig is tot de volle zaligheid, de mens niet anders gezien worden dan als bezig te zijn met het uitwerken van zijn zaligheid. Daarom worden we gezegd tot de volmaaktheid voort te varen, onze heiligmaking te volbrengen en te volharden tot het einde.

Dit werken aan de zaligheid moet plaatsvinden met vreze en beven. Deze twee woorden vinden we meer in deze combinatie. Paulus wil dat de knechten hun heren zullen dienen met vreze en beven. De Korinthiërs hadden Paulus ontvangen met vreze en beven. Titus had onder hen verkeerd met vreze en beven. Zo wil ook de Heere dat men Hem zal dienen met vreze en zich verheugen met beving. Ja, Hij wil zien op de arme van geest en die voor Zijn Woord beeft.

Deze twee uitdrukkingen betekenen gewoonlijk een ootmoedige, heilige eerbied voor God, en ontzag voor Hem; een nauwgezette zorgvuldigheid om Hem niet te mishagen, maar in alles te behagen. Deze vreze Gods is het beginsel der wijsheid. Daar-

door wijkt men af van het kwade en onderhoudt men Gods geboden. Deze vreeze heeft de Heere met de meeste klem geboden. Het is de rechte aard van een kind van God om daarin te wandelen. De Spreukendichter zegt dat hij welgelukzalig is, die gedurig vrees.

Dit kan ook nog nader uitgewerkt worden. Onder vreeze moet men dan verstaan een inwendige schroom van het hart om nooit te doen wat God mishaaft en daaraan onder beven metterdaad gevolg geven. Ook kan men onder vrees verstaan die innerlijke zorgvuldigheid om God te behagen. Door beven wordt dan aangegeven de bange verlegenheid die een kind heeft als hij voelt tegen God gezondigd te hebben. Ten slotte kan men onder vreeze verstaan de kinderlijke vreeze voor God, en door beven de bijzondere gemoedsaandoening die men ervaart als God Zich in Zijn liefde of hoogheid nader aan het hart ontdekt. Van Mozes bijvoorbeeld staat geschreven dat hij zeer bevreesd was en bevende, toen de Heere Zich aan hem openbaarde.

2.

Hoewel deze vermaning, *werkt uws zelfs zaligheid met vreze en beven*, dient om de gelovigen te bewaren voor zorgeloosheid, moet deze hen, als ze zien op hun eigen onbekwaamheid, ook niet moedeloos maken. Daarom zegt Paulus als een reden ter aanmoediging tot een zo noodzakelijk werk: *Want het is God Die in u werkt, beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen*. Hier wordt gesproken, en dat is onze tweede gedachte:

- van het willen en werken van de mens of het volbrengen door de mens;
 - dat God dit werkt in Zijn volk;
 - en dat Hij dit werkt naar Zijn welbehagen.
- a. Het willen is de goede neiging van de ziel om het goede te doen. Het is een vast, vrijwillig en een volkomen voornemen van het hart om te verkiezen en te doen wat God wil. Het wordt ook wel genoemd een verlangen om Zijn welbehagen te doen en een vermaak te hebben in de wet van God, zodat men zeggen kan: *Het willen is wel bij mij*. Het werken betekent het volbrengen of het uitwerken van wat de wil heeft verkoren of omhelsd. Dit wordt genoemd Gods welbehagen

doen, de stem van de Heere gehoorzamen en de koninklijke wet der vrijheid volbrengen.

- b. Deze beide zaken nu werkt God, de hoogste Oorzaak van alle goede neigingen in de mens. Het woord werken, dat hier gebruikt wordt is van bijzonder gewicht. Het betekent door een onweerstaanbare kracht onfeilbaar en onmiddellijk uitwerken van wat men zich heeft voorgenomen. Het wordt in de Septuaginta gebruikt om het werk van de schepping uit te drukken. Met ditzelfde woord geeft Paulus aan dat God de uitnemende grootheid van Zijn kracht betoond heeft aan hen die geloven *naar de werking van de sterkte Zijner macht, die Hij gewerkt heeft in Christus toen Hij Hem uit de doden heeft opgewekt (Efeze 1:19-20)*.

Zie, zo neigt God onweerstaanbaar de wil van de mens ten goede, zodat Hij hem een rein hart scheidt en een nieuwe geest geeft in zijn binnenste. Zo grijpt Hij hem in het hart, schrijft Zijn wet in zijn binnenste en trekt Hem tot Zich. Niet dat God de vrijheid van de wil wegneemt, maar Hij neigt de wil en werkt in haar de grootste vrijheid tot het goede. Zo bestaat onze hoogste vrijwilligheid in de eenheid van onze wil met de

wil van God. Toch moet de mens, die zich ervan bewust is dat hij uit zichzelf niet in staat is iets goeds te denken, zeggen: *Ik weet, o Heere, dat bij de mens zijn weg niet is (Jeremia 10:23)*. Ook zegt Paulus: *Het willen is wel bij mij, maar het goede te doen, dat vind ik niet (Romeinen 7:18)*. Het dient nochtans ter bemoediging dat er in onze tekst wordt bij gezegd dat God ook het volbrengen werkt, want Hij versterkt hen door Zijn Geest met kracht in de inwendige mens. Zo doet Hij hen niet alleen de uitwerking van hun zaligheid willen, maar Hij doet deze ook volbrengen of voleinden. *Uw goedertierenheid is in eeuwigheid; laat niet varen de werken Uwer handen (Psalm 138:8)*.

- c. Dit alles is naar Zijn welbehagen. Met andere woorden: hier wordt gezegd dat de enige oorzaak van dit goddelijke werk is Zijn vrijmachtige wil en welbehagen. Van dit welbehagen Gods hangt de eeuwige verkiezing en ook de wedergeboorte af. Het is ook naar het welbehagen van Zijn goedheid dat Hij het werk des geloofs met kracht in hen volbrengt. Hierdoor worden drie dingen te kennen gegeven:
- dat het Gods welbehagen is aan wie God het

willen en het werken geeft

(Mattheüs 11:25-26);

- dat God werkt in de tijd van Zijn welbehagen (Jesaja 49:8);
 - dat de mate van het willen en volbrengen afhangt van Gods vrije welbehagen, om alle dingen te vervolmaken op Zijn tijd.
- O, aanbiddelijk, wijs en goed welbehagen Gods!

Dit alles nu brengt de apostel naar voren als een drijfveer om de gelovigen er zo krachtig mogelijk van te overtuigen dat zij zich inzetten voor het uitwerken van hun zaligheid. Want hij zegt: Het is God Die in u werkt, niet Die in u heeft gewerkt of in u zal werken. Het is nu, op dit moment, Zijn werk in u dat u het willen hebt en dat u het volbrengt naar Zijn welbehagen. Dat is van een bijzondere kracht, want op deze wijze is het voor hen een bemoediging om, als ze op hun eigen onvermogen zien, niet te vertragen, omdat zij alles vermogen door Hem Die hun kracht geeft. Hij heeft immers beloofd dat Zijn genade voor hen genoeg is en dat Zijn kracht in zwakheid wordt volbracht. Want heeft Hij het willen aan hen gegeven ten goede, Hij

zal ook het werken voleindigen tot op de dag van Jezus Christus.

Als we dit samenvatten, blijkt dat de woorden van Paulus - *Werkt uws zelfs zaligheid* - geenszins mogen leiden tot de leer van de verdienste der werken of de leer van de vrije wil van de mens ten goede. Zowel het eerste als het tweede is voldoende weerlegd door de uitspraak van de apostel dat God het willen en het werken naar Zijn welbehagen werkt. Als Paulus zegt dat hij wil dat het zal geschieden met vreze en beven, mag dat geen aanleiding geven om gevoelens uit de hand te laten lopen, maar om met eerbied en ontzag God te dienen, zowel in- als uitwendig. Dat God het willen en het werken volbrengt naar het welbehagen van Zijn wil, geeft geen grond aan hen die denken dat God pas gaat werken als het schepsel daarmee eerst begonnen is. Evenmin aan hen die er een grond van zorgeloosheid van maken door te denken dat God alles moet werken. Want gelijk het vaststaat dat God de eerste en voornaamste Oorzaak is, zo is het evenzo zeker dat het schepsel moet zoeken en moet blijven zoeken om in de vreze Gods zijn zaligheid door God te laten uitwerken.

Toepassing

Zie daar hoe het voor ieder nodig is volgens de door God vastgestelde regel in de natuur zijn geluk en zaligheid te zoeken. Daarom zegt de Heere: *Wendt u naar Mij toe en wordt behouden (Jesaja 45:22). Hoor aandachtig naar Mij en uw ziel zal leven (Jesaja 55:2-3)*. Ezechiël zegt: *Bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt ge sterven (Ezechiël 33:11)*. Daarom moet ieder die een ware ijver tot zijn eeuwige geluk heeft, door de middelen die God ingesteld heeft, streven naar het bezit van zijn zaligheid. Hij moet geloven in de Heere Jezus, ingaan door de enge poort en zich bekeren tot God. Ja, ieder aan wie God het willen ten goede heeft gegeven, moet strijden, lopen en jagen om zijn zaligheid te voltooien. Hij moet iedere dag alle zonden die het bevorderen van zijn zaligheid verhinderen, afleggen en doden. Hij moet de heiligmaking najagen en eindigen in de vreze Gods, opdat hij in zijn zaligheid God zuiver zal verheerlijken.

Ik veronderstel dat u allen een begeerte naar de zaligheid hebt. Maar werkt u wel om de zaligheid te verkrijgen? Wat voor zaligheid zoekt u? Zullen er niet velen de zaligheid begeren en desondanks lui zijn, zodat ze de zaligheid voor eeuwig moeten mis-

sen? Bedenk eens dat de Heilige Schrift zegt dat u moet geloven in Christus. Dat u bekeerd moet zijn, dat u heilig moet zijn en dat u anders niet zult zalig worden. Wat doet u om te geloven, om bekeerd en heilig te zijn?

Wat voor zaligheid zoekt u? Zoekt u God, zoekt u heiligheid en de heerlijkheid? Dat kan men immers van u niet geloven, als u de zonden nog lief hebt, en de wereld en wat in de wereld is tot uw grootste vermaak hebt? U die zo traag bent in het gebruik maken van de middelen der zaligheid, zoals het horen van Gods Woord en het onderzoeken daarvan. Zo traag in het bidden, en het gevoelig overdenken van de dingen die met de zaligheid gepaard gaan. Is uw begeerte niet als die van een luiaard? Die begeerte zal u doden. Als Jezus nog op aarde rondwandelde, zou Hij mogelijk al wenend van u zeggen: Och, dat ge ook in deze dag erkende wat tot uw vrede dient. Paulus zou zeggen: Hoe zult ge ontvlieden, indien u op zo'n grote zaligheid geen acht geeft. Wilt u zalig worden, dan moet daarnaar gezocht worden. Er moet geweld gedaan worden op het Koninkrijk van God. Men moet strijden om in te gaan door de enge poort met verloochening van de wereld en van zichzelf. Met een gehele overgave

van zijn hart aan de Heere moet men grijpen naar het eeuwige leven.

Maar u, kinderen van God, die het leven om te werken van God ontvangen hebt, wat is het te betreuren dat u niet met meer ijver aan uw zaligheid werkt. U zou aanhoudend overvloediger moeten zijn in het werk des Heeren. Uw toenemen zou meer openbaar moeten komen, omdat de zaligheid nu voor u nader zou moeten zijn als toen u eerst geloofde. Is het voor u nog nodig om met melk gevoed te worden? Bent u slap van handen en traag van knieën geworden? Wij raden u in ieder geval aan zelf te bedenken hoe traag het werk voor de Heere gedaan wordt, en hoe weinig het bevorderen van uw zaligheid als een last op uw hart ligt.

Daarom geliefden, gun ons de vrijheid om de woorden van Paulus als een vermaning tot u te spreken. Om tot u te zeggen: *Werkt uws zelfs zaligheid*. U die gelooft, draag zorg om goede werken voor te staan en om met alle ijver deugd bij uw geloof te voegen. Jaag naar rechtvaardigheid, geloof, liefde en lijdzaamheid. *Wees standvastig, onbeweeglijk, altijd overvloedig in het werk van de Heere, als die weet dat uw arbeid niet ijdel is in de Heere (1 Korinthe*

15:58). Want u bent tot deugd geroepen. Dat is voor u nodig om in te gaan in de heerlijkheid en daarin wordt God verheerlijkt.

Maar werk uw zaligheid uit met vreze en beven.

Dat is met ontzag en eerbied voor God, om Hem niet te onteren, maar om Hem te behagen; of zoals Paulus zegt: met eerbied of schaamte en godvruchtigheid. Want zoals de vreze Gods ons ervoor zal bewaren al te lichte bouwstoffen op het fundament te leggen, zo zal ook het zien van ons gebrek ons tot schaamte en een kinderlijk leven dienen.

Is iemand van mening dat dit vrezen en beven erbij genoemd wordt om de zorg van de apostel aan te geven dat de ziel haar werk niet te hoog zou waarden, wij delen deze opvatting niet. De apostel had immers de gelovigen in het voorafgaande reeds tot ootmoed opgewekt.

Kinderen van God, u hebt gegronde zekerheid dat u het eeuwige belang van uw zaligheid, dat u ter harte gaat, ook zult uitwerken. Want hoort het aangename woord van de apostel: *Het is God Die het willen in u werkt*. Bij ondervinding weet u:

- dat het uw volkomen keuze en voornemen is om uw zaligheid uit te werken;

- dat het uw enige vermaak is te doen wat de Heere behaagt;
- dat u de zaligheid niet anders wilt zoeken dan met vreze en beven.

Wees er dan ook van verzekerd, dat Hij Die u het willen gegeven heeft, ook het werken in u volbrengen zal, want dat vloeit voort:

- uit Gods waarheid, Die dit beloofd heeft (*Jesaja 41:10*);
- uit Gods algenoegzaamheid, uit kracht waarvan Hij geen zaak beëindigt of het werk Zijner handen laat varen;
- uit het volkomen Middelaarsambt van de Heere Jezus, Die volkomen zalig maakt allen die door Hem tot God gaan; Hij is immers voor allen die Hem gehoorzaam zijn de oorzaak van hun eeuwige zaligheid;
- uit kracht van de Heilige Geest Die zij ontvangen hebben en Die bij hen blijft in eeuwigheid;
- uit kracht van het zaad Gods of het nieuwe leven in hen dat niet vergaat, maar tot volkomen wasdom moet komen.

Even zo zeker als God het *willen* van het goede gewerkt heeft, zal Hij ook het *volbrengen* daarvan werken. Daarom hebt u, lievelingen Gods, reden

om moedig voort te gaan in het uitwerken van uw zaligheid, omdat u weet dat God u werkzaam doet blijven en u helpt om dit te volbrengen. Zoals wij in het natuurlijke leven door de macht van God bestaan, ons bewegen en ons werk doen, zo zullen we door de macht van Gods genade het werk van onze zaligheid in Gods kracht doen. Zo zullen we voortgaan en werken totdat we de prijs verkrijgen. Bedenk dat de Heere tot u zegt, zoals Hij tot Jozua gesproken heeft: *Ik ben met u, Ik zal u niet begeven, alleen wees sterk en heb goede moed (Jozua 1:5-6)*. Of zoals Hij zei tot de bouwers van het huis des Heeren: *Wees sterk, gij Zerubbabel, en wees sterk, gij Josua, zoon van Jozadak, hogepriester, en wees sterk al gij volk des lands, en werkt, want Ik ben met u, spreekt de Heere der heerscharen (Haggai 2:5-6)*. Zo zal dan de Heere met u zijn in alles wat u doet.

Vraagt iemand hoe men het best kan worden aangespoord tot het uitwerken van zijn zaligheid, dan antwoorden we: Als we veel leven in kommer over onze zaligheid, zal dit mogelijk het vrezen en beven wel insluiten. Want dit is een zaak van het allergrootste belang. Daarom hebben we reden om

dikwijls bekommerd te zijn, omdat het zo innig met de zaligheid samenhangt. Daarom wordt er gezegd, dat de rechtvaardige nauwelijks zalig zal worden. Ook omdat er zovelen zullen verloren gaan, die niet genoeg tot hun zaligheid gedaan hebben. God heeft een innige samenhang gelegd tussen de zaligheid die Hij uit genade geeft en tussen het zoeken en uitwerken van de zaligheid.

Vraagt men vervolgens hoe men het beste zijn zaligheid kan uitwerken, dan antwoorden we:

- Het is nodig door het horen en onderzoeken van Gods Woord de rechte weg der zaligheid goed te leren kennen, want zonder deze kennis kan men niet op de juiste wijze werken.
- U moet oprecht alle in- en uitwendige zonden afleggen, want die werken de dood. U kunt daarom het leven niet beter bevorderen dan door u af te scheiden van de dode werken.
- U moet alle goeds, zowel met betrekking tot God als tot uw naaste vlijtig beoefenen. Daarom wordt er gezegd: *Oefen uzelf tot godzaligheid (1 Timotheüs 4:7).*
- U moet u eraan wennen gelovig acht te geven op de goddelijke beloften. Want door het geloof verkrijgt u kracht in zwakheid.

- Bij dit alles moet u een aanhoudend gebed voegen. U moet ernaar streven te leven in vreze en beven als onder het oog van God. Zo moet u Hem dienen, om niets te durven doen wat Hem mishaaft, maar altijd juist dat wat Hem wel behaagt. Zo dat u, denkend aan Gods gericht, ontzembent als u iets gedaan hebt wat God mishaaft en ook als u anderen ziet vallen in zonden of zorgeloosheid.

Maar, zult u zeggen, ik moet in dezen dikwijls klagen met Paulus: *Het willen is wel bij mij, maar het goede te doen, dat vind ik niet.* Maar ieder moet zich ervoor wachten, om zoals velen doen, deze woorden te misbruiken als een dekmantel voor zorgeloosheid. Want deze door Paulus genoemde tekst moet wel voortkomen uit een bevend hart, dat alles aanwendt om het willen te doen. Zij kunnen ervan verzekerd zijn dat Hij die het willen aan hen gegeven heeft, ook het werken op tijd zal geven. Alleen moet u met deze klagende ziel vergeten wat achter is en u uitstrekken naar hetgeen voor is, om zo het leven te grijpen en te jagen naar het doelwit tot de prijs der roeping die van boven is in Christus Jezus. Zegt u, hoe kan ik, die alles zo gebrekkig doe, mijn

zaligheid uitwerken?

Als daar reeds het willen is, bent u meer aangenaam naar wat u hebt, namelijk het willen, en niet naar wat u niet hebt, te weten het volbrengen. Ik spreek met Paulus. Als u zich beijvert om het goede te doen en dat wél te doen, dan moet het werk niet worden nagelaten, omdat het gebrekkig is, anders zou u spoedig alles nalaten, omdat het hier nooit volmaakt zal zijn. Maar zoals u voortdurend moet ijveren om uw werk beter te doen in Gods kracht, zo moet u door die zelfde kracht ijveren om overvloedig te zijn in het werk des Heeren. U kunt ervan verzekerd zijn dat de uitspraak van de apostel aan ons zal worden vervuld.

Daarom, oprechte zoekers van het uitwerken van uw zaligheid, werk uws zelfs zaligheid met vreze en beven. De zaligheid is het immers wel waard om daar veel voor te werken. Het werken aan uw zaligheid dat bestaat in het oefenen van de deugd is op zichzelf al zalig. Het loon dat op de deugd beloofd is, is zeer groot. U wordt alleen uit Gods vrije genade door Christus zalig. Het beoefenen van de deugd is nochtans de weg tot het bezit van de volle zaligheid. Loop dan zo, in voortdurende afhanke-

lijkheid van de Heere, dat u de prijs verkrijgt. God werkt immers in u, kinderen van God, het willen en het volbrengen. Daarvan heeft niet u, maar Hij alleen de eer. Hoe dikwijls hebt u ondervonden dat Hij u sterkte gaf om het goede te volbrengen als u zich zwak voelde. Zult u dan niet voortgaan in deze kracht?

Hij zal op Zijn tijd, wijze en mate in u het goede dat u wilt, ook volbrengen. Daarom besluiten we met de woorden van de apostel uit Hebreeën 13: *De God nu des vredes, Die de grote Herder der schapen, door het bloed van het eeuwige testament, uit de doden heeft weergebracht, namelijk onze Heere Jezus Christus, Die volmake u in alle goed werk, opdat gij Zijn wil moogt doen; werkende in u, hetgeen voor Hem welbehaaglijk is, door Jezus Christus; Hem zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid* (vers 20-21).

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

In open envelop zonder postzegel zenden aan:

Pieters Media bv
Antwoordnummer 5
4500 WC GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVEREIL-SERIE

Voorzitter
Ds. J. Westerink, Urk

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 9,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen
(bij voorkeur schriftelijk) aan:

Pieters Media bv,
Postbus 12,
4503 ZG GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl